

DIN TIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN, STENUNGSUNDS PASTORAT

Klockrent

NR 5 • 2018

ANDERS ERIKSSON SOM HERODES

Läs mer på sid. 4

**Julen är inte
bara förväntan...**

Läs mer om Pelikanen

Sid 14.

Svenska kyrkan
STENUNGSUND

ELINOR JOHANSSON, KYRKOHERDE

E-post: elinor.johansson@svenskakyrkan.se

Tfn: 0303 - 660 02

Äntligen!

Om jag skulle välja ett enda ord som beskriver adventstiden, så är det *äntligen!* Äntligen får vi plocka fram adventsstjärnor och ljusstakar. Äntligen trotsas höstmörkret och mysfaktorn höjs!

Som ni förstår tillhör jag dem som njuter av den speciella stämning som advent och jul för med sig. Samtidigt berörs jag av ordet *äntligen* på ett djupare plan. Advent betyder, rent språkligt, en "ankomst" och i kyrkans år får vi glädjas över att väntetiden är över. Gud själv kommer till oss. Inte bara som ljus i mörkret. Inte bara på ett symboliskt plan, utan högst konkret, i personen Jesus från Nasaret.

Nya testamentet är fullt av berättelser som beskriver hurdan Jesus är och hur han bemöter människor. Han har en speciell blick för dem som andra verkar strunta i. Han möter individ efter individ i ögonhöjd. Han ser deras livssituation. Och han har en förmåga att ingjuta mod på ett sätt som ingen annan. Eller som han själv säger i en av adventshelgens texter: *Gud har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda. Att ge förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.*

I denna tidning får vi möta en av kyrkans verksamheter som på ett mycket konkret sätt förmedlar hopp och livsmod. Sedan 1992 har Pelikanens medarbetare mött människor i ögonhöjd för att dela deras berättelser. Här får barn i utsatta situationer stöd. Här blir de sedda och får redskap att hantera det som är svårt i livet. På detta sätt vill Svenska kyrkan i Stenungsund förmedla ett positivt *äntligen*.

Nu, när vi står på tröskeln till ett nytt kyrkoår är det också roligt att få presentera församlingens tidning i sitt nya format. Som ni ser har den blivit något mindre men också fylligare. Här finns information om advents och julhelgens aktiviteter. Inte minst "Musik i kyrkan" med jul och adventsmusik. Missa inte detta! Här får vi också stifta närmare bekantskap med Anders Eriksson som ger liv åt Herodes i Kristinedalkyrkans julspele. Med suverän tajmning och humor ger han oss viktiga perspektiv på hur makt korrumpierar och på vårt behov av julens berättelse – också i år.

Det är Klockrent, helt enkelt!
Äntligen.

KLOCKRENT delas ut av Posten som oadresserad samlingsinformation till alla hushåll inom Stenungsunds pastorat. (Norums och Ödsmål församlingar.)

Församlingsexpedition

Kritinedalsvägen 2
444 47 Stenungsund
www.svenskakyrkan.se/stenungsund
0303 - 660 00 vxl.

Ansvarig utgivare

Elinor Johansson
elinor.johansson@svenskakyrkan.se
0303 - 660 02

Redaktion

Andreas Hanberger
andreas.hanberger@svenskakyrkan.se
0303 - 660 14

Sandra Mattsson
sandra.mattsson@svenskakyrkan.se
0303 - 660 13

Per Jonsson
per.sjonsson@svenskakyrkan.se
0303 - 660 54

Tryck:

DANAGÅRD LITHO

Omslagsbild

Julspele i Kristinedalkyrkan.
Foto: Galle Selland.

SID 4
Personporträtt - Anders Eriksson.
MED SINNE FÖR MUSIK.

12

SID 12
Alternativ
julkalender 2018

SID 8
Årets JULSPEL
I Betlehem och vidare...

10

SID 10
Gudstjänster i december och januari

SID 14
Julkampanjen 2018
EN FLICKA ÄR FÖDD.

Första Klockrent

Som vi skyltade med i sista numret av Kyrkfönstret kommer här första numret av Klockrent – din tidning från Svenska kyrkan, Stenungsunds pastorat!

Med denna nysatsning i både form och innehåll hoppas vi kunna erbjuda en vidgad vy och nya vinklar på ämnen som tangerar det kyrkliga. Vi vill erbjuda läsvärde till alla i pastoratet, oavsett om du är en flitig kyrkobesökare eller inte.

Vi hoppas att vår satsning är lika klockren för dig som den är för oss!

Med sinne för musik

Han spelar kung Herodes så bra att grannbarnen hukar sig i bänkarna. Men Anders Eriksson är nog så långt ifrån en maktfullkomlig barnamördare man kan komma. Inte bara bländar han med sina talanger i julspelet, han är också en mångårig körmedlem och är med och spelar musik i Kristinedalkyrkans gudstjänster så ofta han kan.

TEXT: PER JONSSON

Anders Eriksson fick frågan om att vara med i Kristinedalkyrkans årliga uppsättning av julevangeliet första gången 2013. Egentligen gick frågan till hans son Alexander men när han inte kunde så gjorde Anders som han ofta gör, han sa; ”jag kan göra det”.

Rollen som var ledig var Josef men efter att ha läst manuset var det ganska tydligt för Anders att en annan roll nog skulle passa bättre. –Jag tyckte väl att karaktärs- mäsigt och åldersmässigt så passade jag väl bättre som Herodes. Min uppenbarelse och min röst kan ju vara ganska burdus om jag använder den på det sättet och det passar ju Herodes utmärkt medan det här snälla som finns i Josef inte riktigt är lika tydligt. Så jag frågade Johannes Leckström, som jobbade här då, om han och jag kunde byta roller och det gjorde vi. Kanske till hans förtret, det vet inte jag, Herodes är ju trots allt en mer framträdande roll. Och att hans uppenbarelse kan var

skräckinjagande har han bevis på. –Vi har många barn i publiken och jag vet att jag kan skrämma många. Det är många som inte vågar prata med mig, även långt efter föreställningarna. Men jag försöker förklara mig så gott det går. Jag har till exempel bara skägg tiden runt julspelet, resten av året rakar jag mig.

Första eller andra året jag var med hade vi ett Jesusbarn med en äldre syster som var med sin mamma bakom kulisserna med mig. Systemen var väldigt reserverad och höll sig undan. En tid senare fick jag höra att jag gått förbi deras hus när jag rastat mina hundar och att mamman hade pekat och sagt ”där går Herodes”. Då hade flickan flugit upp och när mamman berättade var jag bodde så svarade flickan förskräckt ”Va?! Bor han så nära?!” Men i verkligheten är han nog mer en Josef än en Herodes.

Anders är uppvuxen i Stenungsund och har ett starkt band till kyrkan.

FOTO: SANDRA MATTSSON

Herodes den Store

(ca. 73–4 f.Kr.).

Tetrark/lydfurste under Romarriket från ca. 47 f.Kr. Regerade över ett område som ungefär motsvarar dagens Israel och de Palestinska områdena. Beskrivs av både Bibeln och historiker som en maktfullkomlig tyrann.

Enligt Matteusevangeliet lät han döda alla nyfödda pojkar i Betlehem med omnejd för att bli kvitt den nyfödde "Judarnas konung" – en titel som han tyckte tillhörde endast honom. Trots att han var en judisk kung ansågs han i första hand tjäna den romerska ockupationsmakten.

Hans mamma arbetade i stället i Kristinedalkyrkan i många år och de var flitiga gudstjänstbesökare.

–Det var vi redan innan Kristinedalkyrkan byggdes. Då kommer jag ihåg att det var gudstjänster i Kopperskolans gymnasiktal och vi gick undan och hade söndagsskola i någon av lektionssalarna. Sedan fortsatte jag i Kyrkans Ungdom och vikarierade som kyrkvaktmästare under flera somrar så kyrkan har alltid legat nära till hands.

När Anders var 15 år började han dessutom att sjunga i

kyrkokören och gjorde så under 22 år fram till 2000 när hans engagemang i en annan frivilligverksamhet, Friskis & Svettis, krockade med körövningarna. Sedan 2013 är han dock med igen som en av två manliga basar.

Det är inte heller ovanligt att se honom spela kontrabas på gudstjänster i Kristinedalkyrkan tillsammans med kantor Elinor Josefsson.

–När jag gick med i kören igen så kom det väl fram att jag kunde spela musik också. Jag kommer ihåg att Jesus Christ Superstar skulle framföras i Stenungsunds kapell då 2013 och de letade efter en basist. Egentligen ville de väl ha en ungdom men de hittade ingen så jag sa; "jag kan göra det". Och efter det fick jag frågan om jag kunde fortsätta spela bas på gudstjänsterna någon gång ibland och återigen sa jag ja. Det kanske är ett litet dilemma jag har ibland att jag inte kan säga nej men jag

tycker ju att det är roligt att vara med och spela musik och sjunga i kören och jag tycker det är roligt att vara med i julspelet. Att få göra saker jag tycker om tillsammans med andra ger mig en fantastisk känsla. Annars hade jag nog inte hållit på så här länge som jag har gjort. Det finns en viss njutning i att få ställa upp också. Det skulle kännas konstigt om jag slutade få förfrågningar.

Det är inte bara kontrabasen som finns i Anders repertoar. Efter den traditionella början med blockflöjt avancerad han till klarinett och saxofon och under ett par sjukdomsveckor under uppväxten lånade han broderns fiol och erövrade även den.

–Jag spelade i skolorkestern, i ett storband tillsammans med vänner, musikkåren och i andra konstellationer på rock- och punkscener runt ikring Stenungsund. Så musik är något som alltid har kommit relativt lätt till mig och jag tycker verkligen om all typ av musik. När jag slutade nian fick jag ett stipendium att åka och spela folkmusik i Ljusdal en vecka och efter det spelade jag mycket med folkdanslaget och hembygdsgillet i Stenungsund.

Men nu är det alltså snart december och julspeletsveckan närmar sig med stormsteg. Vid det här laget är Anders en av veteranerna i ensemblen och han hjälper de mindre erfarna så gott han kan.

–För egen del är jag inte nervös och har egentligen aldrig varit. Jag har vanan vid att spexa framför folksamlingar från Friskis & Svettis så den grejen bryr jag mig inte om över huvud taget. Det som är svårt är att hålla manuset i huvudet. Det är ju inte bara sina egna repliker man ska kunna utan även sina

motspelares. Timingen är oerhört viktig för att det ska bli ett trovärdigt flyt i sådana här föreställningar. Man ska ha i åtanke också att majoriteten av våra övningar har vi utan kulisser och det spelar väldigt stor roll. Där gäller det för oss som är "veteraner" att förklara hur det kommer se ut och var man kan stå och gå. Måste man fundera på var man sätter fötterna blir det inte lättare att hålla replikerna i minnet.

Varje år är det dessutom alltid några saker som ändras eller justeras i manus och Anders som på sin fritid börjat läsa in sig en del på den historiske Herodes har utvecklat karaktären.

–Jag kommer ihåg att jag såg julspelet ett par gånger innan jag kom med själv och tyckte att Herodes alltid var så jättearg och det är ju något jag har tagit med mig i min tolkning till viss del men vi har också byggt ut karaktären till att även vara väldigt fåfäng. Nu är han inte bara arg utan tittar sig

mycket i spegeln, putsar sina juveler och visar upp sina fina kläder väldigt mycket också.

Julspelet är en stor satsning och många timmar av hårt arbete ligger bakom en lyckad föreställning.

–Jag är väldigt tacksam för min arbetsgivare som låter mig vara ledig en vecka i december varje år så att jag kan fortsätta att vara med. Och det är flera från jobbet som varit och tittat. De kanske får en lite annan bild av mig än hur jag är på jobbet. I alla fall så tror jag inte att jag är Herodes-typen där. Det är inget de berättat för mig i så fall.

Kanske hänger det ihop? Anders lugna och trygga utstrålning och hans roll som Herodes?

–Herodes är ju den onde skurken i dramat men det är en rolig roll att göra och med all den ilska och frustration som kommer ut under julspelets-veckan så klarar jag mig resten av året. ■

Anders spelar kontrabas i Kristinedalkyrkan tillsammans med kantor Elinor Josefsson. Foto: Per Jonsson.

I Betlehem och vidare...

Julspel

Lördag 15/12 kl. 15.00 & 18.00

Söndag 16/12 kl. 15.00 & 18.00

I KRISTINEDALKYRKAN

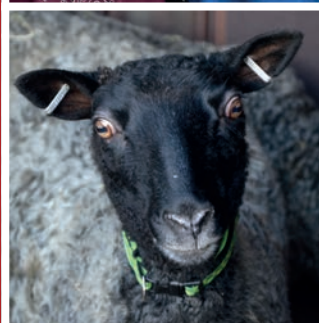

>> Julspelet börjar utanför kyrkan,
tänk på att välja kläder efter väder!
Kom i god tid om du vill se djuren
och träffa herdarna på sin
äng innan spelet börjar.

Varje år bjuds skolklasser från skolorna i Stenungsund och Ödsmål in till julspel i Kristinedalkyrkan. Under vecka 50 kommer ett tusental barn att få möta herdarna och deras får, änglar, stjärntydare från Östern med sina kameler, den grymme kung Herodes och hans soldater, Josef, Maria och naturligtvis huvudpersonen, det nya Jesusbarnet.

Helgen efter att skolbarnen fått se julspelet är alla välkomna till att komma och uppleva julspelet i Kristinedalkyrkan. Det har blivit en fin jultradition för många och de fyra föreställningarna brukar vara välbesökta. Spelet börjar i vanlig ordning utanför kyrkan på herdarnas äng och fortsätter sedan inne i kyrkan som gjorts om till Betlehem. Som publik i julspelet får du vara med om både drama och sånger, du får både smaka, lukta och röra på dig, och du får även sjunga med i några av julens kända psalmer.

Varmt välkommen!

Torsdag 29/11

08.30 Kristinedalkyrkan

Morgonmässa.

Präst: Gunnar Holmquist.

Fredag 30/11

07.30 Stenungsunds kapell

Adventsmorgon.

Medverkar gör Hogia in voice.

10.30 Norums kyrka

Gudis.

Gudstjänst med de allra yngsta.

Vi firar tillsammans med kyrkans öppna förskola.

Söndag 2/12 1 s. i Advent

10.00 Kristinedalkyrkan

Familjemässa.

Sång med språng och Kompis 2 medverkar, samt kören Gloria och bleckblåsare. Försäljning och lotteri till förmån för Svenska kyrkans internationella arbetes julkampanj "En flicka är född".
Präst: Catarina Holmgren Martinsson.
(Se annons på sista sidan!)

11.00 Ödsmåls kyrka

Gudstjänst. (Se notis på sid 23!)

Präst: Petter Ölmunger.

18.00 Norums kyrka

Musik i kyrkan.

"Sånger och psalmer i advent"

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.
(Se annons på sista sidan!)

Tisdag 4/12

18.30 Kristinedalkyrkan

Veckomässa.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

Söndag 9/12 2 s. i Advent

11.00 Norums kyrka

Mässa.

Präst: Elinor Johansson.

16.00 Ödsmåls kyrka

Musik i kyrkan.

"Luciagudstjänst"

Präst: Petter Ölmunger.

(Se annons på sista sidan!)

17.00 Kopperskyrkan

Musik i kyrkan. Kören CALEIDO.

Präst: Elinor Johansson.

Julspel i Kristinedalkyrkan

Lördag 15/12

Kl. 15.00 och 18.00.

Söndag 16/12

Kl. 15.00 och 18.00.

Söndag 16/12 3 s. i Advent

11.00 Norums kyrka

Familjemässa.

"Änglastaben och Gud planerar julen" – En "Dramasikal" över julevangeliet i ny tappning.
Medverkar gör Kompisgrupperna, Unga röster, Joyful.

Simon Westman – piano.

Frida Wendelius – dirigent.

Lotta Sävenmo – dramaturgi och inspelning.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

11.00 Ödsmåls kyrka

Mässa.

Präst: Petter Ölmunger.

Tisdag 18/12

18.30 Kristinedalkyrkan

Veckomässa.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

Onsdag 19/12

18.30 Kristinedalkyrkan

Mässa – "Grinchenmässa".

Med ungdomsprojektkör.

Präst: Petter Ölmunger.

Torsdag 20/12

19.00 Ödsmåls kyrka

Musik i kyrkan.

"Vi sjunger in julen"

Med Ödsmåls kyrkokör, Hogia in voice, solister och instrumentalister.

Präst: Petter Ölmunger.

Söndag 23/12 4 s. i Advent

11.00 Ödsmåls kyrka

Gudstjänst.

Sammanlyst gudstjänst för Stenungsunds pastorat.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

Måndag 24/12

Julafton

11.00 Norums kyrka

Samling vid krubban.

Medverkar gör köerna Joyful och Unga röster.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

11.00 Ödsmåls kyrka

Samling vid krubban.

Präst: Petter Ölmunger.

17.00 Norums kyrka

Julbön.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

17.00 Ödsmåls kyrka

Julbön.

Präst: Elinor Johansson.

23.30 Kristinedalkyrkan

Midnattsmässa.

Präst: Elinor Johansson.

Tisdag 25/12

Juldagen

07.00 Norums kyrka

Julotta.

Med Norums vokalensemble.

Präst: Gunnar Holmquist.

07.00 Ödsmåls kyrka

Julotta. Med Ödsmåls kyrkokör.

Hanna Boquist – sång.

Präst: Petter Ölmunger.

10.00 Kristinedalkyrkan

Juldagsgudstjänst.

Med Norums vokalensemble.

Präst: Gunnar Holmquist.

Onsdag 26/12 Annandag jul

17.00 Kristinedalkyrkan

Musik i kyrkan.

Gudstjänst på Annandagen

med julmusik av Stenungsunds

musikkår. Joakim Byström – sång.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

Söndag 30/12 Söndag e. jul

11.00 Ödsmåls kyrka

Gudstjänst.

Sammanlyst gudstjänst för

Stenungsunds pastorat.

Präst: Elinor Johansson.

Måndag 31/12 Nyårsafton

15.00 Stenungsunds kapell

Nyårsbön.

Präst: Gunnar Holmquist.

Tisdag 1/1 Nyårsdagen

18.00 Kristinedalkyrkan

Mässa.

Präst: Petter Ölmunger.

Lördag 5/1

18.00 Ödsmåls kyrka

Musik i kyrkan.

"Frid på jorden..."

Präst: Petter Ölmunger.

(Se annons på sista sidan!)

Söndag 6/1 Trettonde dag jul

11.00 Ödsmåls kyrka

Mässa.

Elinor Josefsson och

Frida Wendelius musicerar.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

18.00 Norums kyrka

Musik i kyrkan.

"Julmusik för stora och små"

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

(Se annons på sista sidan!)

Söndag 13/1 1 s. e. Trett d.

11.00 Norums kyrka

Mässa.

Präst: Gunnar Holmquist.

11.00 Ödsmåls kyrka

Gudstjänst.

Präst: Petter Ölmunger

18.00 Kristinedalkyrkan

Taizémässa.

Präst: Catarina Holmgren Martinsson.

Norums kyrka

Kyrkenorum 201,
444 91 Stenungsund

Kristinedalkyrkan

Kristinedalsvägen 2,
444 47 Stenungsund

Stenungsunds kapell

Kyrkvägen 7B,
444 31 Stenungsund

Ödsmåls kyrka

Ödsmåls kyrkväg 1,
444 95 Ödsmål

Söndag 20/1 2 s. e. trett d.

11.00 Kristinedalkyrkan

Mässa. Präst: Gunnar Holmquist.

11.00 Ödsmåls kyrka

Mässa. Präst: Petter Ölmunger.

18.00 Norums kyrka

Mässa. Präst: Gunnar Holmquist.

Söndag 27/1 3 s. e. trett d.

11.00 Norums kyrka

Mässa. Präst: Gunnar Holmquist.

18.00 Kristinedalkyrkan

Disneymässa. Präst: Elinor Johansson.

18.00 Ödsmåls kyrka

Gudstjänst. Präst: Petter Ölmunger.

Missa inte!

Nytt för 2019

Gudstjänsttider

Under 2019 och framåt kommer tiderna för gudstjänst att se något annorlunda ut än föregående år. Gudstjänsterna i Norums kyrka och Kristinedalkyrkan kommer att alternera mellan kl. 11.00 och kl. 18.00 varannan vecka. Det vill säga när gudstjänsten är kl. 11.00 i Norum är den kl. 18.00 i Kristinedal och tvärtom.

I Ödsmåls kyrka är grundtiden kl. 11.00 men var fjärde vecka är det gudstjänst kl. 18.00.

Vi har lyssnat på önskemål från församlingarna om ett mer flexibelt gudstjänstschema och hoppas på detta sätt göra gudstjänsterna i pastoratet mer tillgängliga.

Alternativ julkalender 2018

1. Håll upp dörren för någon

2. 1:a advent! Tänd ett ljus och be en bön för någon som har det tungt.

3. Skriv en uppmuntrande kommentar på nätet.

4. Säg tack minst fem gånger.

7. Lyssna och låt ett samtal handla helt om den som är framför dig.

8. Släpp

11. Berätta för någon vad du beundrar hos den.

12. Hjälp någon
snö eller k

14. Skicka ett julkort till någon som är ensam.

15. Bjud någon på en pepparkaka.

17. Skriv "glöm inte att du är värdefull!" på en lapp och lämna på en synlig plats.

18. Be för människor som tvingats fly krig.

19. Plocka upp skräp från marken och släng i papperskorgen.

20. Stressa mindre,

22. Lär dig något om hur du kan hjälpa vår miljö och vårt klimat.

21. Baka en kaka till ditt arbetslag eller

23. 4:e advent! Lämna en anonym julklapp, gärna hemmapysslad, i någons brevlåda.

OMTANKETID RÅDER STÄNDIGT. VI BEHÖVER MEDVETET TRÄNA OSS PÅ ATT BRY OSS OM VARANDRA. I DEN HÄR KALENDERN FINNS EN VÄNLIG HANDLING FÖR VARJE DAG. **SPRID OMTANKEN VIDARE! DEN SMITTAR!**

5. Fråga någon hur hen mår.

6. Sortera ut något som du kan ge vidare.

före någon i kön.

9. 2:a advent!
Le mot någon idag.

10. Lär dig något om Nobelpristagarnas gärningar.

on att skotta
ratta löv

13. Lucia! Fundera på hur du kan vara ett ljus i mörkret för någon i din närhet.

16. 3:e advent! Hör av dig till någon du inte pratat med på länge.

ha tålamod.

er till dina vänner.

24. Njut av julens mirakel och minns, ett barn kan förändra världen!

#kämpaförvarendaunge

#kämpaförvarendaunge

Pelikanen

Minst vart femte barn växer upp med föräldrar som dricker för mycket, använder andra droger eller har ett spelberoende. Sedan 1992 har Pelikanen arbetat med barn som lever i nära relation till ett missbruk. Det är ett arbete i uppförsbacke men kanske det viktigaste arbetet som finns. Att ge utsatta barn trygga relationer i en värld av osäkerhet.

*Att få jobba
på Pelikanen
är världens
bästa jobb om
du frågar oss...*

Sara Hammar, Sofia Bratt Karsman och Anna Baatz är stödgruppsledare på Pelikanen. Även Veronica Jonsson och diakonerna Anna Vuori, Åsa Wulfsberg och Margaretha Tovetjärn arbetar på Pelikanen.

1992 startades Pelikanens första grupper för barn vars föräldrar hade ett alkoholmissbruk. Snart var det uppenbart att behovet var större än man trott och antalet grupper växte och täckte fler och fler problemområden. Idag bedriver Pelikanen stödgrupper för barn mellan 6-20 år i Stenungsunds kommun som har vuxna i sin familj med någon form av beroendeproblematik, som har använt våld eller som har psykisk ohälsa.

Sara Hammar arbetar som socionom på Pelikanen och har varit anställd sedan 2012.

– Vi har 4-5 grupper varje termin. En grupp träffas cirka 10 gånger. Det finns också möjlighet att få enskilda samtal. Utöver det är vi mycket ute och informerar om vårt arbete. Till exempel till vårdkedjan men mest är vi ute och träffar dem det gäller – barnen i skolorna.

Barn tar ofta på sig ansvaret för den vuxnes ohälsa och tror att det är deras fel och/eller ansvar att lösa. Det kräver mycket energi att ha koll på sin förälder och det gör att självkänslan tar skada. Barn som omsorgsgivare är en riskgrupp och de finns i alla socioekonomiska sammanhang, deras "livsuppgift" blir att rädda familjemedlemmar. Detta kan i sin tur leda till att de blir vuxna snabbt och visar högre grad av stress och oro. Alkohol och droger i en familj ökar risken för psykisk ohälsa och våld. Våld i nära relation är överrepresenterat i familjer med beroendeproblematik. Vi vill särskilt uppmärksamma barn till föräldrar med spelberoende som är något som ökar mycket. Statistiken säger att 82 000 barn i Sverige lever med detta och vi vet att mörkertalet är mycket stort.

Hur påverkar detta barnen i ett längre perspektiv?

– En sådan här försummelse gör att den egna utvecklingen blir svårare. Det kan visa sig i olika typer av relationer. Det kan vara svårt att bygga tillit och ta på sig lagom med ansvar för hur andra mår när en är van vid att ta hand om andra. Vidare kan barn bli aggressiva, få svårt att koncentrera sig i skolan, utveckla ett självskadebeteende och så vidare. Andra barn mognar snabbare än de skulle behöva och verkar högpresterande som ett led i att kompensera för bristerna hemma. Dessa barn blir svåra för omvärlden att upptäcka då de till synes fungerar väldigt bra. Kanske kraschar de när de blir äldre. Det finns en förhöjd risk att barn till risk- och missbrukare själva utvecklar ett beroende.

Man ska komma ihåg att ofta har barnen gått och burit på det här länge innan det kommer upp till ytan. Det sägs att när en arbetsgivare får kännedom om ett riskbruk eller missbruk så här familjen redan känt till det i 3-5 år.

Till skillnad från många andra liknande verksamheter med stödgrupper har Pelikanen en stor fördel, nämligen att Svenska kyrkan är huvudman. Verksamheten påverkas inte av politiska beslut i samma utsträckning som kommunala verksamheter gör. Pelikanen är tillgänglig med låga trösklar. Den är frivillig och gratis.

– Vi behöver inte utreda, vi behöver inte vårdnadshavares samtycke med mera. Just samtycket är något som försvårar mycket för kommunala verksamheter.

Och att verksamheten bedrivs under Svenska kyrkans paraply betyder inte att vi exkluderar

någon utan tvärtom är detta en verksamhet som inkluderar ga trosuppfattningar

Fördelen med att inte ha en större politisk organisation över sig är att Pelikanen kan vara flexibel och anpassningsbar på ett annat sätt. Finns ett stort behov i samhället kan man utveckla och anpassa vilka typer av grupper man har. 2012 startades konceptet Skilda världar, grupper för barn vars föräldrar skilt sig.

– Skilda världar-grupperna har varit en lyckad satsning. Dessa grupper fylldes snabbt. Det är svårt för många separerade föräldrar att gå från sårad kärleksrelation till vuxen föräldrelation och då hamnar ofta barnen i kläm. Flera av barnen som började hade kunnat vara med i någon av våra tidigare grupper men det är enklare att tala kring en skilsmässa än kring ett beroende som fortfarande är tabu och ofta en familjehemlighet.

Barn som lever i nära relation till ett risk- eller missbruk har det redan svårt nog men får det om möjligt ännu kämpigare vid högtider och skollov. Nu när julen nalkas är det inte alla barn som är spända av förväntan utan av helt andra anledningar. Kring jul, precis som alla högtider, kan man se en ökad konsumtion av inte minst alkohol.

– Barnen är plågsamt medvetna om alla högtider

som närmar sig och de är plågsamt medvetna om vad det innebär. Vi ska komma ihåg att skolor, fritids, fritidsgårdar stänger under loven. Många barn har sin trygghet i dessa verksamheter och när de stänger hänvisas de till familjen som inte alltid kan hantera ledigheten.

Till dessa barn vill Pelikanen vara en trygg hamn.

Att vara vuxna som möjliggör och synliggör barnens rättigheter och som vågar prata om tabun.

– Barn behöver trygga relationer som bygger på likvärdighet och integritet. Vuxna har alltid ansvaret för klimatet i relationen.

Våra grupper tar upp svåra ämnen och nu kanske allt låter hemskt och mörkt men vi har oftast väldigt roligt och mysigt på våra träffar. Det finns mycket hopp och barn är så oerhört kloka, de vet och inser mer än vi tror. Mycket

handlar om att bekräfta deras upplevelser och tro gott om dem. Att få jobba på Pelikanen är världens bästa jobb om du frågar oss, avslutar Sara Hammar. ■

*Nu när julen
nalkas är det
inte alla barn
som är spända av
förväntan utan
av helt andra
anledningar.*

TEXT & FOTO: PER JONSSON

0303-660 34

0706-50 70 06

kontakt@pelikanen.info

pelikanensnap

pelikanen_stenungsund

Pelikanen i Stenungsund

Har du föräldrar som har separerat?
Eller en vuxen i din närhet som har ett
missbruk eller psykisk ohälsa?

Är du rädd för någon som använder eller hotar om våld.
Kanske känner du dig ensam?

Pelikanen finns för dig!

I våra stödgrupper får du träffa andra
som delar samma erfarenhet.

Vi har tystnadsplikt och allt är gratis.
Kontakta oss direkt eller via sociala medier.

Julkampanjen 2018

– Jag tror att Grace kommer att få ett bättre liv än vad jag har haft. Vi har ingen lyx att erbjuda, men vi kan ge henne allt hon behöver. Och vi kommer att kunna satsa på hennes utbildning. I den globaliserade värld vi lever i blir utbildning bara viktigare och viktigare. Om Grace utbildar sig kommer det att hjälpa henne i livet, men utbildning gör också att hon kan hjälpa hela familjen, konstaterar mamma Beatrice.

Julkampanjen 2018

>> I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från första advent 2018 till trettondedag jul 2019, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans interna arbete - för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.

En flicka är född

Varje dag föds flickor in i förtryck och orättvisor. Det kan vi inte acceptera. Flickor ska aldrig nekas, kränkas, hotas, utnyttjas eller tvingas – bara för att de är flickor. Ta ställning för alla människors lika värde. Var med i julkampanjen 2018!

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Grace föddes på Selian Lutheran Hospital i Arusha, Tanzania. Mamma Beatrice känner sig privilegierad. Hon är tacksam för att hon och maken har möjlighet att ge Grace den omvårdnad hon behöver.

Grace fick födas på sjukhus och har en födelseattest. Födelseattesten betyder att hon senare i livet kan skaffa sig identitetshandlingar och kan rösta, öppna bankkonto, ta lån, kräva sin arvsrätt eller resa till ett annat land. I länder där registreringen av ett barn är krånglig är det

många flickor som aldrig registreras, som aldrig får egna identitetshandlingar. Redan vid födelsen avgörs flickors möjlighet att själva få bestämma över sina liv.

I den del av Tanzania där Grace är född finns stora utmaningar

för flickor. Många tonårsflickor gifts bort och många blir gravida. I Tanzania tillåts skolflickor som blir gravida inte gå i skolan varken under eller efter sin graviditet. De blir nekade den utbildning och kunskap de behöver för att göra sina röster hörda i samhället. En ung

flickas kropp är dessutom inte mogen för en graviditet. Det finns ett tydligt samband mellan tonårsgraviditet och barnadödlighet och mödradödlighet.

Ytterligare en stor utmaning i området är att över 60 procent av flickorna könsstympas – trots att kvinnlig könsstympning är förbjudet enligt lag. Könsstympning är en sedvänja som kan innebära livshotande skador och ge men för livet.

Lutherska kyrkan i Tanzania driver ett omfattande arbete för att stoppa könsstympningen. De religiösa ledarna i samhället, som har ansvar för att upprätthålla kulturella traditioner, har stort inflytande över människors liv. Förändring kan ske när dessa ledare tar avstånd från könsstympning och annat könsbaserat våld.

När en flicka växer upp kommer hon se sina möjligheter att

expandera – eller minska. En flicka som blir självständig och utforskar nya intressen – eller tvingas in i hushållsarbete eller blir en vara som kan bytas bort. Nyfödda Grace har möjlighet att leva ett bra liv tack vare kärleksfulla föräldrar och ett samhälle i utveckling. Genom Svenska kyrkans internationella arbete kan vi stärka flickors rätt till en god hälsa, värdighet och makt över sitt eget liv.

TEXT: ANNA WAHLGREN

FOTO: HELEN GOLDON/IKON

Stöd kampen för varje
människas rätt till ett
värdigt liv – ge en gåva idag!

Swisha valfritt belopp till

9001223

PG 90 01 22-3
BG 900-1223

Fakta: Julkampanjen 2018 - EN FLICKA ÄR FÖDD

Vi kan aldrig acceptera att flickor föds in i förtryck och orättvisor – bara för att de är flickor. Att fattigdom och normer gör att flickor får sämre möjligheter till utbildning, sjukvård eller försörjning. Att de utsätts för sexuellt våld eller könsstympning. Eller att flickor får äta sist och minst.

Det är en ständig kamp om liv och död, som vi måste ta tillsammans. I årets julkampanj har vi den stora möjligheten att tillsammans kämpa för att ingen flicka ska hotas, utnyttjas eller kränkas. För varje barn är skapad till Guds avbild och har samma värde – oavsett kön.

I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från första advent 2018 till trettondedag jul 2019, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete – för varje människas lika värde och makt över sitt eget liv.

Swisha din gåva till 9001223.

Tack!

Stort grattis! Hos Marta och Maria.

Hos Marta och Maria är vinnare av Stenungsunds kommuns Miljöpris 2018.

Hos Marta och Maria är den ideella föreningen som samlar in gamla saker och säljer dem. Vinsten går till välgörande ändamål. Hos Marta och Maria är en fristående verksamhet inom Svenska kyrkan i Stenungsund.

Motiveringen lyder:

"Marta och Maria bedriver handel med begagnade varor. Det är klokt att använda föremål till dess de är utslitna. I annat fall krävs nya värdefulla resurser för att tillverka nya. Självklara fakta i en värld med begränsade tillgångar. I tillägg ger Marta och Maria sin intjänade vinst till välgörande ändamål, denna handling förbättrar den mentala miljön för människor med tuff vardag."

Om Miljöpriset

Stenungsunds kommun delar varje år ut ett miljöpris till någon som har utträttat en värdefull insats inom miljöområdet. Priset kan gå till en privatperson, ett företag, en skolklass eller en organisation. Pristagaren ska bo eller ha någon annan anknytning till Stenungsunds kommun och prissumman är 20 000 kronor.

Second hand-butiken

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
FRÅN OSS PÅ
HOS MARTA OCH MARIA!

Julstängt 2018:

Sista öppetdag före jul: Lördag 15 december

Vi öppnar igen lördag 12 januari 2019

Gåvor mottages fr.o.m. tisdag 8 januari 2019

Öppet: Måndag 17 – 19, Lördag 10 – 13 | Gärdesvägen 8 | Tfn: 0303 - 660 03

VISSTE DU ATT...

1500

personer ser Julspelet i
Kristinedalkyrkan varje år?

Ödsmåls kyrkokör 80 år

Stort grattis säger vi till Ödsmåls kyrkokör som fyllde 80 år den 23 oktober.

Kom med och fira gudstjänst 1:a advent i Ödsmåls kyrka. Kyrkokör och blåsensemble medverkar. Efter gudstjänsten firar vi advent och kyrkokörens 80-årsjubileum med tårta i församlingshemmet.

VISSTE DU ATT...

2667

gemenskapsluncher
serverades förra året?

Morgonmässa i Kristinedalkyrkan

Du har väl inte missat att det sedan en tid tillbaka är morgonmässa varannan torsdag kl. 08.30–09.00 jämna veckor?

VISSTE DU ATT...

60

barn och ungdomar
regelbundet får hjälp och
stöd i Pelikanens grupper?

Tips från köket!

FOTO: SANDRA MATTSSON

Julig lax

Gratinerad färsk lax med saffran, spenat och tomat. Perfekt i juletid!

⌚ 1 timme 🍴 4 portioner

Du behöver:

Ca. 500 gram färsk lax
1 näve spenat
1/2 purjolök
10 babytomater
1 apelsin, rivet skal
3 dl grädde
2 dl creme fraiche
1 paket saffran
3 msk vitt matlagningsvin
1/2 fiskbuljong
Några droppar tabasco
Salt och peppar

Gör så här:

Sätt ugnen på 200 grader.
Lägg laxsidan i en smörad form. Salta och peppra laxen. Skär purjolöken i bitar, dela tomaterna i halvor och lägg över och runt laxen. Lägg på spenaten. Riv skalet från apelsinen över laxen (*det vita ska inte vara med.*) Koka upp grädde, creme fraiche och saffran. Tillsätt buljong, matlagningsvin, tabasco, salt och peppar. Sänk plattan och låt det koka en liten stund. Håll allt över fisken och gratinera i ugnen i 20 minuter.

Förslag: Servera med pressad potatis eller blomkålsris.

Dagens 'Tips från köket' serverades på en av våra gemenskapsluncher i pastoratet. Du kan läsa mer om verksamheten på: www.svenskakyrkan.se/stenungund

sensus

Söndag 2 december
Kl. 18.00 i Norums kyrka

”Sånger och psalmer i advent”

Kom i stilla stämning och förundras till våra vackra sånger och psalmer i advent. Vi tänder första ljuset och andas in förväntan och öppnar en väg för sanningen och livet.

NORUMS VOKALENSEMBLE.

Stefan Rahkonen – trumpet.
Maria Björkman – piano, orgel.
Frida Wendelius – dirigent.
Gunnar Holmquist, präst.

Familjemässa

Sång med språng och Kompis 2 medverkar, samt kören Gloria och bleckblåsare.

Försäljning och lotteri till förmån för Svenska kyrkans internationella arbetes julkampanj ”En flicka är född”.
Catarina Holmgren Martinsson, präst.

Gillar du att pyssla, handarbeta eller baka? Om du vill bidra med något till försäljningen och lotteriet, lämna gärna ditt handarbete/pyssel till Kristinedalkyrkan senast onsdag 28/11, och ditt bakverk senast söndag 2/12 kl. 09.30
(OBS! Inga nätter i bakverken!)

För frågor och info. ang. adventsförsäljningen kontakta
Solveig Fylling Nygaard:
Tfn: 0729-40 68 63,
mail: solveig.f.nygaard@svenskakyrkan.se

Söndag 2 december
Kl. 10.00
i Kristinedalkyrkan

sensus

Luciagudstjänst

Varmt välkommen till traditionsenligt Luciafirande i Ödsmåls kyrka.
Medverkar gör barnkören Sångverksta'n och kompisgrupperna.
Efter gudstjänsten blir det fika och pyssel i församlingshemmet.
Petter Ölmunger, präst.

Söndag 9 december
Kl. 16.00 i Ödsmåls kyrka

”Julmusik för stora och små”

Njut av julens alla sånger för liten och stor. Lekfullt, rytmiskt och mycket glädje. I en läcker musikalisk smällkaramell som bara måste avnjutas!

UNGA RÖSTER, JOYFUL & NORUMS VOKALENSEMBLE.

Anders Eriksson – kontrabas.
Elinor Josefsson – piano, orgel.
Frida Wendelius – dirigent.
Catarina H Martinsson, präst.

sensus

Söndag 6 januari 2019
Kl. 18.00 i Norums kyrka

sensus

”Frid på jorden...”

Stina Arrhenius, Hanna Boquist och Josefine Henebäck.
Tillsammans bildar de vokalgruppen **Harmonia** som bjuder på programmet ”Frid på jorden och en god fortsättning på det nya året.”
Viktor Stener – piano.
Petter Ölmunger, präst.

Lördag 5 januari 2019
Kl. 18.00 i Ödsmåls kyrka